

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418201129
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5418201129.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. G., X. XXX, o zaplatenie sumy 290,04 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 6Csp/28/2018-270 zo dňa 27. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o n e c h á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku (I.) o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 100 eur.

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** vo zvyšnej časti (výroky II. a III.).

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) pri aplikácii § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie (výrok I.) v časti o zaplatenie sumy 100 eur s poukazom na dispozitívny úkon (späťvzatie žaloby) žalobcu v dotknutej časti.

2. Následne súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol (výrok II.). Za nesporné východiskovo považoval, že strany sporu dňa 15.11.2012 uzavreli zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, predmetom ktorej bola zmluva o zriadení účtu, návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty Maestro - Medzinárodná a zmluva o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva a následne dňa 07.03.2013 uzavreli zmluvu o povolenom prečerpaní na účte, predmetom ktorej bolo zriadenie povoleného prečerpania s výškou limitu 120 eur a dohodnutou variabilnou úrokovou sadzbou 19,9 %. Okresný súd z výpisov z účtu (č.l. 6 až 194 spisu) zistil, že žalovaný daný účet plnohodnotne využíval na určený účel a od 11.03.2013 aj vo forme povoleného prečerpania k účtu. Ďalej z výpisov vyplýva, že žalobca žalovanému celkovo 14 krát vyúčtoval poplatok za upomienku - „prečerpanie na účte, resp. zm. pokuta omeškanie“ v sume (po) 15 eur. Po zatvorení účtu, dňa 30.04.2018 žalobca žalovanému ešte vyúčtoval poplatok za výzvu - prečer. účtu, debet v sume 30 eur. Takto spolu vyúčtované poplatky predstavujú 240 eur (14 x 15 eur + 30 eur), ktorá suma je uvedená aj v prehľade transakcií na účte, obsiahnutom v žalobe.

3. Súd prvej inštancie následne dospel k záveru, že žalobca žalovanému tieto poplatky účtoval nedôvodne, pretože oprávnenie žalobcu účtovať si tieto poplatky nebolo v zmluve o povolenom prečerpaní dohodnuté. Predmetné poplatky sú síce uvedené v Sadzobníku poplatkov, tento však netvoril neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Túto tvoria podľa čl. 1 tejto zmluvy len Všeobecné obchodné podmienky

(VOP). V zmluve (jej súčastiach) pritom musí byť dohodnuté oprávnenie účtovať poplatky a tomu zodpovedajúca povinnosť ich zaplatiť, minimálne čo do druhu poplatku. Takto aj v zmluve bolo dohodnuté oprávnenie žalobcu účtovať poplatok za zriadenie/zmenu/prehodnotenie limitu povoleného prečerpania s tým, že jeho výška je uvedená v Sadzobníku. V zmluve však nebolo dohodnuté, že v prípade omeškania a vystavenia upomienky má žalobca právo účtovať poplatok, resp., že má právo účtovať poplatok za výzvu. Takto druhovo vymedzené nie sú tieto poplatky ani vo VOP.

4. Okresný súd zhrnul, že pre účtovanie poplatkov nestačí len ich uvedenie v Sadzobníku poplatkov, ktorý navyše ani netvoril súčasť zmluvy. Odhliadnuc od uvedeného zo žalobcom predložených dôkazov nevyplýva, či a akým spôsobom mal 14-krát napomenúť a 1-krát žalovaného vyzvať. Žalobca teda nepreukázal vykonanie úkonu (služby), za ktoré si dané poplatky účtoval. Aj v prípade ich preukázania, napr. písomným listom, však možno konštatovať, že výška týchto poplatkov je neprimeraná výške možných administratívnych, vecných a mzdových nákladov vynaložených na daný úkon. Vzhľadom na výšku týchto poplatkov možno konštatovať, že ide skôr o sankciu za porušenie zmluvných povinností, ako o poplatok, pričom v takomto prípade by šlo o zmluvnú pokutu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje písomnú formu.

5. Nakoľko teda žalobca žalovanému nedôvodne účtoval sumu 240 eur a žalovaný nárok po čiastočnom späťvzati žaloby predstavoval 190 eur (odhliadnuc od ďalšej úhrady v sume 42 eur), súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu.

6. Pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol okresný súd vychádzajúc z toho, že podľa výsledku sporu bol v konaní úspešnejší žalovaný, a to v časti zamietnutej žaloby oproti zastavenej časti, kde bol úspešný žalobca (späťvzatie žaloby bolo z dôvodu úhrady žalovaným). Žalovanému by tak podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP prináležala náhrada trov konania v rozsahu jeho úspechu. Nakoľko však žalovaný výslovne uviedol, že náhradu trov konania nežiada, súd mu ju nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o zamietnutí žaloby, podal odvolanie žalobca a domáhal sa zmeny v podobe vyhovievania žalobe v plnom rozsahu. Nesúhlasil s tvrdením okresného súdu, že poplatky z upomienky a výzvy účtoval nedôvodne pre absenciu individuálneho dojednaní, nakoľko zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa riadi ustanoveniami Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb z 15.11.2012, Zmluvy o povolenom prečerpaní zo dňa 07.03.2013 a príslušnými všeobecnými obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov, výveskou úrokových sadzieb, pričom v zmysle § 31 ods. 4 zákona o platobných službách sú neoddeliteľnou súčasťou rámcovej zmluvy obchodné podmienky za poskytovanie platobných služieb. Zákon o platobných službách pritom vyslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. V zmysle bodu 25.5 sú VOP súčasťou zmluvy o vkladovom účte. V zmysle VOP je sadzobník neoddeliteľnou súčasťou VOP, teda aj rámcovej zmluvy. Zároveň zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nestanovuje, že všetky náležitosti musia byť uvedené v jedinom dokumente. Tento výklad potvrdzuje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15.

8. K tvrdeniu súdu, že žalobca nepreukázal, akým spôsobom mal žalovaného 14-krát napomenúť a 1-krát vyzvať, odvolateľ poukázal na § 129 ods. 1 CSP s tým, že ak malo ísť o neúplné podanie, súd ho mal obligatórne vyzvať na opravu a doplnenie takéhoto podania. Keďže ho však nevyzval, svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

9. Napokon, čo sa týka výšky poplatkov, odvolateľ predložil rozpis poplatkov a upomienku za výzvu, z ktorých je zjavné, ako dospel k sume predmetných poplatkov.

10. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý a nezávislý výrok o čiastočnom zastavení konania) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. Okresný súd pomenoval viacero/niekoľko samostatných právnych dôvodov (body 3 a 4 tohto odôvodnenia), ktoré ho viedli k záveru o nedôvodnosti predloženej žaloby. Z hľadiska procesnej ekonomie postačuje pre záver o vecnej správnosti napadnutého rozsudku zistenie danosti ktoréhokoľvek z nich. Odvolací súd sa preto primárne zaoberal posúdením konštatovaného nedostatku relevantného

zmluvného dojednaní dotknutých/sporných poplatkov (následne nie je potrebné posudzovať ďalšie odvolacie tvrdenia obsiahnuté v bodoch 8 a 9 tohto odôvodnenia, týkajúce sa iných/samostatných dôvodov zamietnutia žaloby - neprímeranosti poplatkov a nepreukázania ich vynaloženia).

13. V reakcii na konkrétne odvolacie námietky smerujúce k vyššie vymedzenej úvahe okresného súdu odvolací súd zdôrazňuje, že zákon o platobných službách neprestavuje - vo vzťahu k normám spotrebiteľského práva - špeciálnu úpravu, ktorá by (z tohto dôvodu) vylučovala aplikáciu právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, na ktorej (právnej úprave) je založená požiadavka individuálneho (§ 52 a nasl. OZ) a písomného (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dojednaní zásadných zmluvných ustanovení, medzi ktoré nepochybne úprava poplatkov patrí. Niet preto legitímneho dôvodu upustiť od ustálených záverov aplikačnej praxe súdov, v zmysle ktorých majú všeobecné obchodné podmienky slúžiť „len“ na bližšie vysvetlenie vzájomných povinností účastníkov zmluvy, či širších súvislostí poskytovanej služby, rozhodne však nemajú byť priestorom na formulovanie tak významných náležitostí zmluvy, akými sú poplatky. Tieto preto musia byť esenciou náležitostí textu základnej zmluvy. Obsah Sadzobníka, resp. všeobecných obchodných podmienok je z tohto/určujúceho hľadiska právne irelevantný. Ich vyššie opísaná (len „doplnujúca“) povaha, ako i značná rozsiahlosť a neprehľadnosť (viď č.l. 195 až 202 spisu) textu (právneho a ekonomického charakteru) vylučujú možnosť, aby boli považované za prameň základných zmluvných náležitostí.

14. Prejudiciálne rozsudky Súdneho dvora EÚ sú spolu s výkladom práva EÚ, ktorý sa v ňom nachádza, záväzné pre vnútroštátny súd, ktorý prejudiciálnu otázku podal, resp. aj pre súdy, ktoré budú v tej istej veci rozhodovať o opravných prostriedkoch. Pokiaľ teda okresný súd pri svojej rozhodovacej činnosti postupoval v súlade s explicitným znením zákona (§ 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), ktorým je (čl. 144 ods. 1 Ústavy SR) pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný, ide o postup náležitý.

15. Nadväzne je náležitou určujúca myšlienka súdu prvej inštancie o neopodstatnenosti uplatneného nároku na príslušné poplatky z dôvodu absencie ich kvalifikovaného/relevantného zmluvného zakotvenia/dojednaní, ktoré by zakladalo nárok žalobcu na uplatnené poplatky.

16. Ako zodpovedajúci zásadám rozhodovania o trovách konania následne krajský súd vyhodnotil i závislý (odvolaním osobitne nenapadnutý) výrok o trovách prvoinštančného konania.

17. O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. Žalovanému však v súvislosti s predmetným odvolacím konaním nevznikli žiadne trovy, preto odvolací súd súhrnným výrokom nepriznal žiadnej zo sporových strán dotknutý procesný nárok.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

1. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne

(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.